

Beszámoló

Pályázati azonosító	3.1.4-12/2-2012-0290		
Pályázat címe	Egy kis iskola nagy lehetőségei		
Rendezvény helyszíne	Nemesvámos és környéke		
Rendezvény pályázatban szereplő megnevezése	Konfliktus-iskolai agressziókezelési program		
Rendezvény konkrét megnevezése/címe	Konfliktus-iskolai agressziókezelési program		
Résztevő gyerekek száma	3-8. osztályig (101 fő)		
Résztevő pedagógusok (szakemberek):	Kiss Katalin, György Anita		
Felelős:	Tirják Boglárka		
Program rövid felsorolása	Érzékenyítés, önismeret, kommunikáció és típusai, csapatépítés, konfliktus – és agresszió kezelési technikák elsajátítása		

Program célja:

A programban résztvevő osztályok társas kompetenciáinak fejlesztésén keresztül alternatív vitarendezési módszerek tanítása. A csoportok tagjai eredményes kommunikáció és segítő technikák elsajátításával, illetve a gátló jelenségek elkerülésével képessé válnak konfliktusaik békés úton történő rendezésére.

A szegregáció minden csoportban előfordulhat. Megoldásának feltétele az érintettek pozitív énképe, reális önértékelése, illetve valamennyi résztvevő empátiája, toleranciája, a mások elfogadására irányuló készsége. A program hosszú távú célja a csoportokon belül kialakuló sztereotípiák, előítéletek, diszkrimináció csökkentése.

A csoportok közös problémamegoldó stratégiáinak felismerése, kialakítása szerepjáték segítségével, aminek eredményeképpen egészséges önérvényesítés képességével, - melynek része az asszertivitás, versengés, és együttműködés – a gyerekek képessé válnak a közös alkotás örömeinek, és az egymásrautaltság, együttműködés élményének megélésére.

A projekt során fokozottan figyeltünk az egyes etapok összeállításánál a korosztályi sajátosságokra, a feladatok évfolyamszerinti bontásban történő felosztására.

A program bemutatása:

Első etap: Önismeret, csoportismeret

A csoport érzékenyítése, ráhangolása a további munkára, érintve az önismeret, csapatépítés, csapatmunka, kommunikáció, kreativitás, szabálytudat, osztályon belüli kapcsolatok kérdését/fejlesztését.

Második etap: Kommunikáció

A kommunikáció típusainak áttekintése (verbális, nonverbális, metakommunikáció), hangsúlyt fektetve a személyközi kommunikációra (résztevő személyek száma) különös tekintettel a csoportkommunikációra, aminek jelentősége az osztályok esetében jelentős. Az asszertív kommunikáció megismerése egy olyan alternatív megoldás, amelynek segítségével lehetőség nyílik a konfliktusmentes vélemények ütköztetésére és a saját érzelmek kifejezésére.

Harmadik etap: Konfliktuskezelés a „kötekedő–áldozat” játék bemutatásával, problémamegoldó stratégiák kidolgozása

Kiscsoportos foglalkozás keretén belül a tanulók a saját ismereteiket felhasználva definiálják a konfliktusban résztvevő két szereplő (kötekedő/áldozat) külső és belső tulajdonságait, ezt vizuálisan is megjelenítve egy flipchart táblán, ami a későbbi foglalkozások során is folyamatosan látható. A drámapedagógia eszközeit felhasználva a szituációs játékok során a tanulók a „*konfliktus mondatokból*” játékos formában építik fel a különböző konstellációkat, amelyeket az osztály számára előadnak. A bemutató után az osztály javaslatokkal élhet –a tanult ismereteket felhasználva- más, az eljátszottól eltérő megoldásokra.

A „kötekedő–áldozat” projekt központi kérdése, hogy a konfliktusba kerülő személy meg tanulja hogyan és kitől tud segítséget, támogatást kérni, illetve lebontva a szituációt az osztály/iskola színterére, a társak hogyan tudnak a segítségére sietni az „áldozat” szerepbe kerülő gyermeknek.

A szituációs játékot követően minden esetben át beszéltük annak hatását, az esetleges veszélyeit.

A program összegző értékelése:

A Konfliktus-iskolai agressziókezelési program során az osztályokat, a résztvevő tanulókat összességében könnyen lehetett motiválni. A projekt megvalósítása közben törekedtünk irányított kérdésekkel és bizalmi, elfogadó légkör kialakításával motiválni a gyerekeket önálló érzéseik megfogalmazására.

Egyes tanulóknál figyelemzavarra utaló jeleket tapasztaltunk, amely megnehezítette bizonyos feladatokban történő elmélyülést, koncentrációt.

Az új típusú órahelyzetben, a szabad, kötetlen beszélgetésekben a tanulók szívesen vettek részt, örömmel kapcsolódtak be a játékba, viszont egymás végig hallgatása dominánsan csak a speciális játékok bevonásával vált irányíthatóvá. A program ideje alatt nagyon nagy hangsúlyt fektettünk a pozitív kommunikáció hangsúlyozására, egymás minősítésének elkerülésére, amelyet a gyerekek a

közös munka ideje alatt elsajátítottak, és a későbbiekben alkalmaztak, a csoportszabály kommunikációs normáinak betartására törekedtek. Az asszertív kommunikáció elsajátítása során csökkent a tanulók szorongása, nőtt az önértékelésük, ami elősegítette, hogy különböző konstellációkban is képesek legyenek empatikusan, indulatok nélküli reagálásra. Ez megkönnyíti a konstruktív együttműködést, konfliktuskezelést, így a megfelelő kommunikáció (személyközi – és csoportkommunikáció) elsajátításával felismerhetővé vált a rejtett értéktöbblet, ami elősegítette az érdekérvényesítési attitűd kialakítását, a konfliktuskezelést.

A gyerekek érzéseik, érzelmeik megfogalmazásában támogatást és segítséget igényeltek, a foglalkozások első fázisában várták a tréner megerősítését, jellemző volt a túlkompenzálás. Néhány esettől eltekintve, a pozitív társas érzelmi reakciók, mint például a szolidaritás tanúsítása jellemzően megfigyelhetőek voltak minden évfolyamban. A csoporttagok a problémamegoldás során véleményüket, gondolataikat bátran megosztották.

A „kötekedő-áldozat” szituációs játékokban szívesen közreműködtek, kreativitásukról és egyes esetekben magas dramaturgiai, valamint színészi képességeikről adtak tanúbizonyságot.

Az imaginatív technika segítségével a képzelőerőre támaszkodva strukturált módon segítettük az élményfeldolgozást, integrálást, az így kialakult készségek és kompetenciák hatékony felhasználása elősegítette a konfliktus- és stressz kezelésre alkalmazható alternatív technikák megtapasztalását.

A program során a tanulóknak lehetősége nyílt a saját maguk konfliktushelyzetben való szerepének megismerésére, illetőleg a konfliktust generáló szerepjátékok feldolgozása során, a konfrontáció békés úton történő rendezésének a megtalálására. A keményebb helyzetekben, amelyeket a játékok, feladatok szimuláltak, meg kellett védeniük „saját magukat”, ötleteiket és döntéseiket. A nehéz helyzetekben történő ütközés a szereplők önbecsülésének megerősítésére adott lehetőséget, amelyet, mint eszközt a személyiségük fejlődése során bármikor segítségül hívhatnak.

A projekt során a tanulók énképe pozitívan változott, önreflexiós képessége és aktivitása a tréning során folyamatosan emelkedett. Az elsajátított elmélet és a technikák gyakorlata kooperációs készségeket, együttgondolkodást igényeltek, ami a csoportérdekek megfogalmazását is generálta. Az érzelmi intelligencia fejlődését mutatja, hogy a foglalkozásokat követően is hangot mernek adni érzelmeiknek, a megszokottól eltérően – esetenként hevesen – a fizikális agressziót mellőzve verbalitással próbálják megoldani a felmerülő konfliktust.

Az elért eredmények stabilizálása, fenntarthatóságának érdekében az osztályok, a tanulók további kommunikációs társas kompetenciáinak fejlesztésére és a pedagógusok moderátor szerepbe történő bevonására lenne szükség.

A beszámoló melléklete a rendezvény jelenléti íve, fotódokumentációja!

Nemesvámos, 2014. május 28.

.....
Felelős

.....
Projekt menedzser